

Dünya Sıtma Eradikasyonu

Çıkış Tarihi: 7.04.1962

Seri Numarası: 310

Sıtma, plasmodium cinsi parazitini taşıyan dişi Anofel cinsi sivrisineklerin ısırığı yoluyla bulaşan ve bu parazitlerin kırmızı kan hücrelerini (eritrositleri) enfekte etmesiyle gelişen hayatı tehdit edebilen bir hastalıktır.

Sıtma Eradikasyon Programı, Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından 1955 yılında sıtma hastalığını yeryüzünden yok etmek amacıyla planlanarak uygulamaya geçirilmiştir. Program, halen “Küresel Sıtma Programı” adıyla sürdürülmektedir.

Sıtma, geçmişte ülkemizde de yaygın görülen bir hastalık iken; T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen başarılı çalışmalar neticesinde yerli sıtma bulaşı sona ermiştir. Cumhuriyet döneminde, Türkiye’de sıtma ile savaşın esasları 13 Mayıs 1926 tarihli ve 839 sayılı Sıtma Mücadelesi Kanunu ise ortaya konmuştur. Buna göre; sıtmayla mücadele, kanlarında parazit bulunan hastaların kininle tedavi edilmesi, sıtmalı hastaların sıtmayı yaymamaları için sıtma mikrobi taşıyan anofellerden uzak tutulması, anofellerin üremelerinin engellenmesi, arazilerin ıslahı ve bataklıkların kurutulması, sıtma savaş örgütlerinin kurulması ve personelinin eğitimi, sıtma enstitülerinin, laboratuvarlarının, dispanserlerinin ve hastanelerinin kurulması üzerine inşa edilmiştir.

1957 yılında, Dünya Sağlık Teşkilatı ve UNICEF’in destekleriyle, hastalığı tamamen bitirmeyi amaçlayan resmi Sıtma Eradikasyon Programı başlatılmıştır. Günün koşullarına ve eradikasyon programının ihtiyaçlarına göre çalışmalar 11.1.1960 tarihli ve 7402 sayılı Sıtmanın İmhası Hakkında Kanun ile sürdürülmüştür. Ancak ülkemizde sıtma etkenini nakleden sivrisinek türlerinin bulunması, iklim ve çevresel faktörler, büyük nüfus hareketleri, sıtmanın endemik olduğu ülkelere seyahat edenlerin ve buralardan gelenlerin sayısının artması nedeniyle yurtdışı kaynaklı sıtma vakaları görülmektedir.

Düzensiz göçmenler, ülkemizin sıtmanın yayılabileceği subtropikal bölgede yer alması ve iklim değişikliği nedeniyle ortalama hava sıcaklıklarında gözlenen artışlar nedeniyle sıtma riski halen devam ettiğinden Sıtma Eliminasyon Programı çerçevesinde yürütülmekte olan çalışmalar sürdürülmektedir.

Dünya Sağlık Teşkilatınca Dünya Sıtma Eradikasyonuna gelir sağlamak maksadıyla açılan Pul Kampanyasına iştirak maksadıyla 1962 yılında PTT Genel Müdürlüğünce bastırılan pullardan 23.000 t1 tutarında 20.000 seri teşkilata gönderilmiştir.

Kaynak:

Sağlık Dergisi, Cilt:36, Sayı: 7-8, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı.

Görsel PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünün izniyle PTT Pul Müzesi Türk Pulları Arşivinden alınmıştır.